

LOVISENBERG
diakonale høgskole

Videreutdanningen av Sterilforsyningsansvarlige

STUDIEPLAN

2006/2007

Revidert 2005

Sterilforsyningsansvarlige

Innledning

Statens institutt for Folkehelse gjennomføre fra april 1994 til juni 1995 en utdanning for personer som er ansvarlig for sterilforsyning i helsetjenesten. På bakgrunn av erfaringene fra dette arbeidet søkte Norsk forening av sterilsentralledere Statens Helsetilsyn om midler for å etablere en videreutdanning for denne gruppen på høgskolenivå. Avdeling for sykehushygiene ved Rikshospitalet og Lovisenberg diakonale høgskole (LDH) utviklet et program som LDH fikk eksamensrett på 5.juni 2001. Det første kullet ble således uteksaminert i 2002.

For å forebygge infeksjoner er helseinstitusjonene blant annet avhengig av at instrumenter og annet sterilt utstyr blir behandlet riktig. Som følge av den medisinske utviklingen har helsetjenesten fått et økt behov for spesialkompetanse innen dette feltet. Utstyr for diagnostikk, behandling og pleie er blitt mer komplisert og er ofte vanskeligere å sterilisere enn tidligere. Den reduserte liggetiden i sykehus og den økte bruk av poliklinisk behandling stiller også større krav til effektiv utnyttelse av utstyret og dermed til effektiviteten i sterilforsyningen, uten at dette skal gå på bekostning av faglige forsvarlighet. Ansvarlige for sterilforsyningen bli stilt overfor stadig nye utfordringer og oppgaver, ikke minst sett i forhold til lover og forskrifter som regulerer dette området.

Forskrifter om smittevern i helseinstitusjoner, sykehusinfeksjoner, trådte i kraft 1. august 1996. Disse krever at helseinstitusjoner skal ha et kvalitetssikringssystem for sterilforsyning, herunder innkjøp, lagring og transport, renhetsgrad før sterilisering, sterilisatorer og kontrollrutiner. Lov om medisinsk utstyr av 12. januar 1995 med tilhørende forskrifter stiller også krav til sterilt utstyr.

Å sikre at produksjon, oppbevaring og håndtering av sterilt utstyr gjennomføres på en optimal måte og at ressursene nyttes best mulig er viktig.

I henhold til Helsedirektoratets "Handlingsplan for infeksjonskontroll i norske sykehus" (2-1992), har staten 5 hovedoppgaver i forhold til å forebygge sykehusinfeksjoner. En av dem er å bygge opp kompetanse hos nøkkelpersoner i infeksjonsforebyggende arbeid, deriblant de som arbeider i sterilsentraler. Yrkesbakgrunnen til de som er ansvarlige for sterilforsyning i helsevesenet varierer. De fleste ved somatiske sykehus er offentlige godkjente sykepleiere, noen har bakgrunn som operasjonssykepleier.

Utdanningen som nå gjennomføres for andre gang er for personer som er ansvarlige for sterilforsyning i helsevesenet og andre som har tilknytning til virksomheten.

Pedagogiske vurderinger

Utdanningen er et teoretisk/praktisk studium med fokus på arbeidet i sterilsentraler. Studiet har ikke klinisk praksis. Utdanningen forutsetter at studentene i sitt daglig arbeid har erfaring fra arbeide i sterilsentraler.

Utdanningen baserer seg på voksenpedagogiske prinsipper. Studentenes erfaringer vil bli aktivt benyttet i undervisningen, i gruppediskusjoner, i prosjektarbeid og i annen oppgaveskriving. Erfaringene kan bidra til økt forståelse for det teoretiske stoffet samtidig som teorien vil kunne gi nye perspektiver på erfaringene studenten bringer med seg inn i utdanningen. Det er et mål å heve refleksjonsnivået både gjennom å oppøve kritisk tenkning og gjennom bruk av problembaserte læringsmetoder. Organisering av studiet vil reflektere de kvalitetskrav departementet stiller til høyere utdanning, samtidig som spesialkunnskapens egenart ivaretas. Dette innebærer et økt fokus på studentaktive metoder og veiledning i stedet for klasseromsundervisning. Deler av pensum tilegnes således gjennom selvstudium og gruppeaktiviteter. Forelesningene defineres i denne sammenheng som ressursforelesninger. I kvalitetsreformen for høyere utdanning legges det også vekt på utvikling av kompetanse til utøvelse av kunnskapsbasert praksis. LDH ønsker å lære studentene til å finne, lese, tolke og bruke forskningsartikler i studiet. Det legges opp til et samarbeid mellom studenter og lærere slik at de i fellesskap kan utvikle et godt læringsmiljø.

Krav til undervisningspersonalet:

Høgskolen er ansvarlig for at undervisningen bygger på relevant faglitteratur og aktuell forskning fra fagfeltet. Dette innebærer at høgskolen benytter undervisningspersonale med formell kompetanse og erfaring fra fagområdet til å undervise i sentrale emner.

Mål for studiet

Utdanningen skal gi studenten kunnskaper, ferdigheter og holdninger til å være ansvarlig for sterilisering og sterilforsyning, samt å lede og å utvikle virksomheten på et teknisk og kvalitetsmessig høyt nivå i overensstemmelse med norske lover og relevante standarder.

Utdanningen har som mål at studenten:

- * utvikler faglig yrkesidentitet
- * forholder seg bevisst til et verdisyn som er nødvendig i det infeksjonsforebyggende arbeidet
- * har gode kunnskaper innenfor fagområdene relatert til arbeidet som sterilforsyningsansvarlig
- * er bevisst på teknologiske muligheter og begrensninger innenfor spesialområde
- * utvikler praktiske ferdigheter innen spesialområdet sterilsentralarbeid og steriliseringsprosessen
- * handler i samsvar med faglig og juridiske krav til arbeid
- * forstår det ansvar sterilforsyningsansvarlig har i forvaltning av økonomi, personell og materialressurser ved daglig ledelse og drift av virksomheten
- * har kunnskaper om begreper og metoder for kvalitetsutvikling og kan nyttiggjøre seg disse på egen arbeidsplass
- * dokumenterer, evaluerer og kvalitetssikrer eget arbeid
- * ser viktigheten av samarbeid med egen og andre yrkesgrupper
- * bidrar til å utvikle og å lede virksomheten på et teknisk og kvalitetsmessig høyt nivå i samsvar med lover og forskrifter
- * bidrar til intern-opplæring og kompetanseheving hos medarbeidere
- * ser nødvendigheten av å ha en reflekterende og konstruktiv kritisk holdning til eget fagområde og deltar i fagutvikling
- * vurderer og anvender forskning som er relevant for fagområdet

Utdanningens innhold

Del 1: Grunnleggende kunnskaper (30 studiepoeng)

Modul 1: Mikrobiologi og sykehushygiene (10 studiepoeng)

- mikrobiologi
- biologiske indikatorer
- sykehusinfeksjoner
- sykehushygiene
- lover og forskrifter

Modul 2: Rengjøring, desinfeksjon og sterilisering (12.5 studiepoeng)

- historisk utvikling
- rengjøring
- desinfeksjon
- sterilisering
- instrumentlære
- pakkemateriale og metoder
- dokumentasjon av sterilisering og sporbarhet
- rutinekontroll
- lover og forskrifter
- direktiver og standarder

Modul 3: Sterilforsyning (6 studiepoeng)

- sterilforsyningskjeden
- logistikk
- EDB-baserte systemer
- krav til lokaler og teknisk anlegg
- lover og forskrifter
- direktiver og standarder
- ISO - standard

Modul 4: Prosjektarbeid og andre metoder i fagutvikling (1.5 studiepoeng)

Del 2: Fordypningsenhet (30 studiepoeng)

Denne delen av utdanningen innebærer faglig fordypning tilsvarende 21 studiepoeng i følgende emner:

Modul 5: Kvalitet, kvalitetessikring og utviklingsarbeid (4.5 studiepoeng)

- internkontroll og HMS
- risikovurdering og sikring av tjenestene
- vurdering/anvendelse av fagkunnskap og ny forskning,- konsekvenser for eget arbeid
- forskrifter og direktiver
- kvalitetspolitikk
- kvalitetsstandarder, konsekvens av ISO - standard

Modul 6: Validering og monitorering (3 studiepoeng)

- rengjøring
- desinfeksjon
- sterilisering

Modul 7: Ledelse og drift av sterilsentraler (7.5 studiepoeng)

- bevisstgjøring av eget ansvar/eget arbeid i virksomheten
- organisering og ledelse av sterilsentraler
- kompetanse og omstilling
- personalansvar
- opplæring/veiledning av medarbeidere
- pedagogiske prinsipper i voksenopplæring
- drift og produksjon
- innkjøp, lager og distribusjon
- økonomi, anbud, budsjett og regnskap
- etiske utfordringer

Modul 8: Fagutvikling på eget arbeidssted (6 studiepoeng)

- forskningsprosessen
- prosjektplanlegging, gjennomføring og metoder
- prosjektrapport
- tolkning og anvendelse av forskningsresultater

Studentene skriver i tillegg en individuell avsluttende oppgave, tilsvarende 9 studiepoeng (se retningslinjer under vurdering).

Studie- og arbeidsformer

Kvalitetsreformen for universiteter og høyskoler, med utgangspunkt i Stortingsmelding nr. 27 2001-2002: "Gjør din plikt - krev din rett", gir blant annet føringer om økt vekt på studentaktive metoder og tilbakemeldinger i løpet av studiet.

Mål for studiet er styrende for undervisningen og valg av arbeidsmåter.

Emnene vil bli behandlet i ressursforelesninger, seminarer, gruppearbeid og prosjektarbeid/PBL (Problembasert læring). Studentene forventes å ta selvstendig ansvar for egen læring.

Organisering

Utdanningen organiseres som deltidsstudium over to år. Undervisningen er lagt til samlinger av 1 - 2 ukers varighet i 1., 2. og 3. semester. Store deler av 4. semester er avsatt til arbeid med fordypningsoppgaven.

Vurdering

Studiekrav

Underveis i studiet er det innlagt studiekrav, og disse må være bestått før studenten kan framstille seg til eksamen. Med studiekrav menes oppgaver studentene må arbeide med etter retningslinjer gitt fra høgskolen. Studiekrav inngår på vitnemålet.

Studenten har ansvar for at alle studiekrav blir signert for godkjenning av høgskolens lærer.

Dersom studenten ikke får levert studiekravet til avtalt tid må vedkommende ta kontakt med høgskolens lærer for ny avtale om gjennomføring. Hvis innholdet i studiekravet ikke er besvart, må studenten levere ny eller omarbeidet besvarelse. Alle studiekravene må være bestått før studenten kan få tildelt vitnemål.

Eksamen

Del 1 avsluttes med en individuell skriftlig eksamen (5 timer). Studentene må dokumentere kunnskaper fra pensum i modulene 1, 2 og 3. Besvarelsen gis bokstavkarakter.

Del 1 må være bestått før del 2 kan påbegynnes.

Del 2 avsluttes med en skriftelig oppgave og påfølgende muntlig høring. Oppgaven skrives individuelt eller i gruppe på maksimum tre (3) personer. Det gis bokstavkarakter.

Karakterskala:

Symbol	Betegnelse	Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriteriene
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som utmerker seg. Vist stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon som ligger over gjennomsnittet. Viser evne til selvstendighet.
C	God	Gjennomsnittlig prestasjon som er tilfredstillende på de fleste områder.
D	Nokså god	Prestasjon under gjennomsnittet, med en del vesentlige mangler.
E	Tilstrekkelig	Prestasjon som tilfredstiller minimumskravene, men heller ikke mer.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredstiller minimumskravene.

Generelle bemerkninger.

- Det opereres kun med hele karakterer - ingen pluss/minus sammen med bokstavkarakterer.
- Ved muntlig høring vil studenter kunne gå opp og ned hele karakterer samt få "Ikke bestått" (dvs. bokstavkarakteren F) til tross for "Bestått" (bokstavkarakter er A-E) på skriftlig del av oppgaven.
- Ved klage på karakterer kan studenten gå opp og ned hele karakterer samt få "Ikke bestått" (dvs. bokstavkarakteren F) til tross for "Bestått" (bokstavkarakterer A-E) på oppgaven.

Retningslinjer for valg av emne og innhold i fordypningsoppgaven:

* oppgaven må være relatert til arbeid med sterilforsyning og ta utgangspunkt i problemstillinger studenten(e) erfarer i praksis

* studenten(e) velger selv emne for oppgaven og utarbeider den endelige problemstillingen

i samarbeid med veileder

- * fordypningsoppgaven skal belyse ulike sider ved emnet, trekke inn relevant teoretisk kunnskap, og sammenholde denne kunnskapen med egne erfaringer
- * fordypningsoppgaven er et individuelt arbeid, eller skrives i gruppe på inntil 3 personer
- * oppgavens størrelse: Maksimum 10 000 ord for individuell oppgave, og 12 000 ord for gruppeoppgave
- * stoffbearbeidelse og litteraturbruk må være i samsvar med LDH's retningslinjer for oppgaveskriving og etiske og juridiske retningslinjer ved skriftlige oppgaver
- * oppgaven påføres eksamensnummer som studenten(e) kvitterer ut på studentadministrasjonkontoret. Oppgaven leveres i 3 eksemplarer.

Retningslinjer for veiledning:

- * arbeid med fordypningsoppgaven innebærer rett til 6 – 10 timers veiledning ved skriving av individuell oppgave, og 6 – 14 timers veiledning ved skriving i gruppe. Første veiledning er obligatorisk. Studenten(e) må selv ta initiativ til veiledningstimen.
- * det arrangeres i tillegg veiledningsseminar for klassen
- * studentene bør forberede veiledningstimen ved å sende inn notater, spørsmål, disposisjoner og lignende minst to dager før samtalen slik at veileder har mulighet til å forberede seg. Områder for veiledning *kan* være:
 - avgrensning av emneområdet
 - formulering av problemstilling
 - disponering av oppgaven
 - anvendelse av litteratur
 - hjelp til å avklare forhold ved utforming av besvarelsen, eksempelvis drøfting av stoffet
- * veileders oppgave er å vurdere materialet studenten(e) legger fram, gi råd om litteratur, faglig innhold, oppgavetekniske forhold og formalia

Kriterier for sensur av fordypningsoppgaven:

Det legges vekt på en helhetlig vurdering av besvarelsen.

1: Faglig innhold

Besvarelsen må være i samsvar med og avgrenset til oppgavens problemstilling. Studiets fagområde må være ivaretatt. Problemstillingen skal settes inn i en faglige sammenheng og belyse ved hjelp av teoretiske kunnskaper og egne erfaringer. Besvarelsen skal vise god innsikt i et avgrenset problemområde. Den skal klarlegge faktorer som virker inn på problemstillingen. Besvarelsen skal drøfte sammenhenger mellom identifiserte faktorer samt peke på betydningen tema kan få i kliniske situasjoner.

2: Metode

Besvarelsen skal samle, systematisere og drøfte relevante kunnskap innenfor det aktuelle emne. Besvarelsen skal vise evne til å anvende relevant kildemateriale for å belyse problemstillingen. Kandidaten(e) bør vise evne til kildekritikk. Det legges vekt på kravet om anonymisering i anvendelse av pasient eller kollega-opplysninger.

3: Selvstendighet

Besvarelsen skal vise selvstendige og saklige vurderinger. Standpunkter og påstander skal drøftes. Besvarelsen skal inneholde en kort redegjørelse for mulige konsekvenser arbeidet med problemstillingen kan få for eget arbeidssted.

4: Skriftlig fremstilling

Det legges vekt på at besvarelsen har logiske og klare formuleringer samt at besvarelsen er oversiktlig. Etiske og juridiske retningslinjer ved skriftlige oppgaver og retningslinjer for oppgaveskrivning skal følges (Se Studiehåndboken).

5: Muntlig høring

Det avholdes individuell muntlig høring for de som har skrevet i gruppe, og bestått skriftlig del. Sensuren på den skriftlige oppgaven faller minst 48 timer før den muntlige høringen starter. Sensorene er ansvarlige for den muntlige høringen. I den muntlige høringen tas det utgangspunkt i fordypningsoppgaven. Studenten(e) gis mulighet til å klargjøre problemstillingen gjennom egne redegjørelser og ved å svare fra fagområdet som er behandlet i fordypningsoppgaven. Sensorene kan også stille spørsmål fra selvvalgte pensum. Muntlig høring varer 20 –30 minutter. Den muntlige høringen kan heve eller senke karakteren for den enkelte. Den endelige karakteren fastsettes etter den muntlige høringen og resultatet kunngjøres studenten(e) umiddelbart.

Se for øvrig LDH's forskrifter om opptak, eksamen og sensur (www.ldh.no)

Pensum

Pensum er på ca. 5500 sider og består av:

Del 1: Grunnleggende kunnskaper, 30 studiepoeng, ca. 3000 sider.

Del 2: Fordypningsenhet, 30 studiepoeng, 2500 sider hvorav 300 sider er selvvalgt pensum i tilknytning til fordypningsoppgaven. Studiets fagområde må fokuseres i selvvalgt pensum. Listen over selvvalg pensum leveres i to eksemplarer og settes opp i tråd med LDH's regler for oppsett av litteraturlister. Listen godkjennes av høgskolen. Dato for innlevering kunngjøres i 3. semester.

Opptakskrav

Studentene må ha minimum 3-årig helsefaglig utdanning fra høgskole eller universitet. Annen utdanning kan også være relevant og vil bli vurdert. Studentene må ha minimum 1 års yrkeserfaring etter fullført utdanning.

